

LIGJ
Nr. 42/2023

**PËR PRANIMIN E PROTOKOLLIT PËR NDRYSHIMIN E MARRËVESHJES
SË MARRAKESHIT PËR THEMELIMIN E ORGANIZATËS BOTËRORE
TË TREGTISË, MARRËVESHJA PËR SUBVENCIONET E PESHKIMIT**

Në mbështetje të neneve 78, 83, pika 1, dhe 121, pika 2, të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Neni 1

Pranimin e protokollit për ndryshimin e marrëveshjes së Marrakeshit për themelimin e Organizatës Botërore të Tregtisë, marrëveshja për subvencionet e peshkimit, sipas tekstit që i bashkëlidhet këtij ligji dhe është pjesë përbërëse e tij.

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Miratuar në datën 15.6.2023.

**Shpallur me dekretin nr. 95, datë 3.7.2023, të Presidentit të Republikës së Shqipërisë,
Bajram Begaj.**

Konferenca Ministrore
Sesioni i Dymbëdhjetë
Gjenevë, 12–15 qershor 2022

MARRËVESHJE MBI SUBVENCIONET E PESHKIMIT
VENDIMI MINISTROR I DATËS 17 QERSHOR 2022

Konferenca Ministrore,
duke pasur parasysh paragrafin 1 të nenit X të Marrëveshjes së Marrakeshit për Themelimin e Organizatës Botërore të Tregtisë (“Marrëveshja e OBT-së”);

duke sjellë ndërmend udhëzimin e dhënë Anëtarëve në Konferencën e Njëmbëdhjetë Ministrore të OBT-së, në vitin 2017, në Buenos Aires, se në Konferencën e ardhshme Ministrore duhet të miratohet një marrëveshje për disiplinat gjithëpërfshirëse dhe të efektshme, që ndalon forma të caktuara të subvencioneve të peshkimit që kontribuojnë në mbikapacitetin dhe mbipeshkimin, dhe eliminon subvencionet që kontribuojnë për peshkimin PPP, duke pranuar se trajtimi i veçantë dhe i diferencuar i përshtatshëm dhe i efektshëm për Anëtarët e vendeve në zhvillim dhe Anëtarët e vendeve më pak të zhvilluara duhet të jetë pjesë integrale e këtyre negociatave;

vendos si më poshtë:

1. Protokollin që ndryshon Marrëveshjen e OBT-së bashkëngjitur këtij vendimi miratohet dhe u dorëzohet Anëtarëve për pranim.

2. Protokoli është i hapur për pranim nga Anëtarët.
3. Protokoli hyn në fuqi në përputhje me dispozitat e paragrafit 3, të nenit X, të Marrëveshjes së OBT-së.
4. Pavarësisht nga neni 9.4 i Marrëveshjes për Subvencionet e Peshkimit, Grupi Negociator për Rregullat do të vazhdojë negociatat bazuar në çështjet e pazgjidhura në dokumentet WT/MIN(21)/W/5 dhe WT/MIN(22)/W/20, me synimin për t'i bërë rekomandime Konferencës së Trembëdhjetë Ministrore të OBT-së për dispozita shtesë që do të arrinin një marrëveshje gjithëpërfshirëse për subvencionet e peshkimit, duke përfshirë, përmes disiplinave të mëtijshme për forma të caktuara të peshkimit, subvencione që kontribuojnë në mbikapacitetin dhe mbipeshkimin, duke pranuar se trajtimi i veçantë dhe i diferencuar, i përshtatshëm dhe i efektshëm, për Anëtarët e vendeve në zhvillim dhe Anëtarët e vendeve më pak të zhvilluara duhet të jetë pjesë integrale e këtyre negociatave.

BASHKËLIDHUR
PROTOKOLLI QË NDRYSHON MARRËVESHJEN E MARRAKESHIT PËR
THEMELIMIN E ORGANIZATËS BOTËRORE TË TREGTISË

MARRËVESHJE PËR SUBVENCIONET E PESHKIMIT

Anëtarët e Organizatës Botërore të Tregtisë;
duke pasur parasysh vendimin e Konferencës Ministrore në dokumentin WT/MIN(22)/33 – WT/L/1144, të miratuar në përputhje me paragrafin 1 të nenit X të Marrëveshjes së Marrakeshit për Themelimin e Organizatës Botërore të Tregtisë (“Marrëveshja e OBT-së”);

bien dakord si më poshtë:

1. Shtojca 1A e Marrëveshjes së OBT- së, me hyrjen në fuqi të këtij Protokoli, në zbatim të paragrafit 4, ndryshohet me prezantimin e Marrëveshjes për Subvencionet e Peshkimit, siç përcaktohet në aneksin e këtij Protokoli, që do të vendoset pas Marrëveshjes për Subvencionet dhe Masat Kundërbalancuese.
 2. Nuk mund të bëhet asnjë rezervë në lidhje me asnjë nga dispozitat e këtij Protokoli.
 3. Ky Protokoll është i hapur për pranim nga anëtarët.
 4. Ky Protokoll hyn në fuqi në përputhje me paragrafin 3 të nenit X të Marrëveshjes së OBT-së.¹
 5. Ky Protokoll depozitohet pranë drejtorit të përgjithshëm të Organizatës Botërore të Tregtisë, i cili i jep menjëherë çdo Anëtar një kopje të vërtetuar të tij dhe njoftim për çdo pranim të tij në përputhje me paragrafin 3.
 6. Ky Protokoll regjistrohet në përputhje me dispozitat e nenit 102 të Kartës së Kombeve të Bashkuara.
- Bërë në Gjenevë, sot më shtatëmbëdhjetë qershor dy mijë e njëzet e dy, në një kopje të vetme në gjuhët angleze, frënge dhe spanjolle, ku secili tekst është autentik.

¹ Për qëllimet e llogaritjes së pranimeve sipas nenit X:3 të Marrëveshjes së OBT-së, një instrument pranimi nga Bashkimi Evropian, për veten dhe në lidhje me Shtetet Anëtare të tij, konsiderohet si pranim nga një numër Anëtarësh të barabartë me numrin e Shteteve Anëtare të Bashkimit Evropian që janë anëtare të OBT-së.

SHTOJCË MARRËVESHJE PËR SUBVENCIONET E PESHKIMIT

Neni 1 **Qëllimi**

Kjo Marrëveshje zbatohet për subvencionet, sipas kuptimit të nenit 1.1 të Marrëveshjes mbi Subvencionet dhe Masat Kundërbalancuese (Marrëveshja SCM), që janë specifike sipas kuptimit të nenit 2 të asaj Marrëveshjeje, për peshkimin e egër detar dhe aktivitetet e lidhura me peshkimin në det.^{2, 3, 4}

Neni 2 **Përkufizimet**

Për qëllimin e kësaj Marrëveshjeje:

- a) “peshk” do të thotë të gjitha speciet e burimeve të gjalla detare, qofshin të përpunuara ose jo;
- b) “peshkim” do të thotë kërkimi, tërheqja, gjetja, kapja, marrja ose vjelja e peshkut ose ndonjë aktivitet që në mënyrë të arsyeshme mund të pritet të rezultojë në tërheqjen, gjetjen, kapjen, marrjen ose vjeljen e peshkut;
- c) “aktivitete të lidhura me peshkimin” do të thotë çdo operacion në mbështetje të ose për përgatitjen e peshkimit, duke përfshirë zbarkimin, paketimin, përpunimin, transferimin ose transportimin e peshqve që nuk janë zbarkuar më parë në një port, si dhe sigurimin e personelit, lëndës djegëse, pajisjeve dhe furnizimeve të tjera në det;
- d) “mjet lundrues” do të thotë çdo mjet lundrues, anije e një lloji tjetër ose varkë e përdorur për, e pajisur për t’u përdorur për, ose e synuar për t’u përdorur për peshkim ose aktivitete të lidhura me peshkimin;
- e) “operator” do të thotë pronari i një mjeti lundrues ose çdo person, i cili është përgjegjës për ose drejton ose kontrollon mjetin lundrues.

Neni 3 **Subvencionet që kontribuojnë në peshkimin e paligjshëm, të paraportuar dhe të parregulluar⁵**

3.1 Asnjë Anëtar nuk i jep ose mban ndonjë subvencion një mjeti lundrues ose operatori⁶ të përfshirë në peshkimin e paligjshëm, të paraportuar dhe të parregulluar (PPP) ose aktivitete të lidhura me peshkimin në mbështetje të peshkimit PPP.

² Për siguri më të madhe, akuakultura dhe peshkimi në ujërat e brendshme përjashtohen nga objekti i kësaj Marrëveshjeje.

³ Për siguri më të madhe, pagesat ndërqeveritare sipas marrëveshjeve për aksesin në peshkim, nuk konsiderohen si subvencione, sipas kuptimit të kësaj Marrëveshjeje.

⁴ Për siguri më të madhe, për qëllimet e kësaj Marrëveshjeje, një subvencion i atribuohet Anëtarit që e jep atë, pavarësisht nga flamuri ose regjistri i ndonjë mjeti lundrues të përfshirë ose shtetësia e marrësit.

⁵ “Peshkimi i paligjshëm, i paraportuar dhe i parregulluar (PPP)” u referohet aktiviteteve të përcaktuara në paragrafin 3 të Planit Ndërkombëtar të Veprimit për Parandalimin, Pengimin dhe Eliminimin e Peshkimit të Paligjshëm, të Paraportuar dhe të Parregulluar, të miratuar nga Organizata e OKB-së për Ushqimin dhe Bujqësinë (FAO) në vitin 2001.

⁶ Për qëllimin e nenit 3, termi “operator” do të thotë operatori sipas kuptimit të nenit 2(e), në kohën e shkeljes së peshkimit PPP. Për siguri më të madhe, ndalimi i dhënies ose i mbajtjes së subvencioneve për operatorët e përfshirë në peshkimin PPP zbatohet për subvencionet e dhëna për peshkimin dhe aktivitetet e lidhura me peshkimin në det.

3.2 Për qëllimet e nenit 3.1, një mjet lundrues ose operator konsiderohet se është i përfshirë në peshkimin PPP, nëse ndonjë nga sa vijon bën një përcaktim pohues të tij.^{7,8}

a) një Anëtar bregdetar, për aktivitetet në zonat nën juridiksionin e tij; ose
b) një Shtet Anëtar i flamurit, për aktivitetet e mjeteve lundruese që mbajnë flamurin e tij; ose
c) një Organizatë ose Marrëveshje përkatëse Rajonale e Menaxhimit të Peshkimit (RFMO/A), në përputhje me rregullat dhe procedurat e RFMO/A dhe legjislacionin përkatës ndërkombëtar, duke përfshirë nëpërmjet dhënies së njoftimit në kohë dhe informacionit përkatës, në zonat dhe për speciet nën kompetencën e saj.

3.3 a) Vendimi pohues⁹ sipas nenit 3.2 i referohet konstatimit përfundimtar nga një Anëtar dhe/ose listimit përfundimtar nga një RFMO/A se një mjet lundrues ose operator është përfshirë në peshkimin PPP.

b) Për qëllimet e nenit 3.2(a), ndalimi sipas nenit 3.1 zbatohet kur vendimi nga një Anëtar bregdetar bazohet në informacionin përkatës faktik dhe Anëtari bregdetar i ka dhënë Shtetit Anëtar të flamurit dhe, nëse dihet, Anëtarit subvencionues, sa më poshtë:

i. njoftimin në kohë, nëpërmjet kanaleve të duhura, se një mjet lundrues ose operator është ndaluar përkohësisht, në pritje të hetimeve të mëtejshme për përfshirje në, ose se Anëtari bregdetar ka filluar një hetim për peshkimin PPP, duke përfshirë referencën për çdo informacion përkatës faktik, ligjet e zbatueshme, rregulloret, procedurat administrative ose masat e tjera përkatëse;

ii. mundësinë për të shkëmbyer informacionin përkatës¹⁰ përpara një vendimi, në mënyrë që të lejohet që një informacion i tillë të merret parasysh në vendimin përfundimtar. Anëtari bregdetar mund të specifikojë mënyrën dhe periudhën kohore kur duhet të kryhet një shkëmbim i tillë informacioni; dhe

iii. njoftimin e vendimit përfundimtar dhe të çdo sanksioni të zbatuar, duke përfshirë, nëse është e zbatueshme, kohëzgjatjen e tyre.

Anëtari bregdetar i njofton një vendim pohues Komitetit, të parashikuar në nenin 9.1 (i referuar në këtë Marrëveshje si “Komiteti”).

3.4 Kur vendos kohëzgjatjen e zbatimit të ndalimit në nenin 3.1, Anëtari subvencionues merr parasysh natyrën, shkallën dhe përsëritjen e peshkimit PPP, të kryer nga një mjet lundrues ose operator. Ndalimi në nenin 3.1 zbatohet të paktën për sa kohë që sanksioni¹¹ që rezulton nga vendimi që shkakton ndalimin mbetet në fuqi, ose të paktën për sa kohë që mjeti lundrues ose operatori është i listuar nga një RFMO/A, cilado qoftë më e gjata.

3.5 Anëtari subvencionues njofton Komitetin, në përputhje me nenin 8.3, për masat e marra në përputhje me nenin 3.1.

3.6 Kur një Shtet Anëtar i portit njofton një Anëtar subvencionues se ka arsye të qarta për të besuar se një mjet lundrues në një nga portet e tij është përfshirë në peshkimin PPP, Anëtari subvencionues i kushton vëmendjen e duhur informacionit të marrë dhe ndërmer veprime të tilla, në lidhje me subvencionet e tij, siç i çmon të përshtatshme.

3.7 Çdo Anëtar ka ligjet, rregulloret dhe/ose procedurat administrative në funksionim, për të garantuar që subvencionet e përmendura në nenin 3.1 nuk jepen ose mbahen, duke përfshirë subvencione të tilla ekzistuese me hyrjen në fuqi të kësaj Marrëveshjeje.

3.8 Për një periudhë 2-vjeçare nga data e hyrjes në fuqi të kësaj Marrëveshjeje, subvencionet e dhëna ose të mbajtura nga Anëtarët e vendeve në zhvillim, duke përfshirë Anëtarët e vendeve më pak të zhvilluara (LDC), deri në dhe brenda zonës ekonomike ekskluzive (EEZ), përjashtohen nga veprimet e bazuara në nenet 3.1 dhe 10 të kësaj Marrëveshjeje.

⁷ Asgjë në këtë nen nuk interpretohet se detyron Anëtarët që të fillojnë hetimet e peshkimit PPP ose të marrin vendime lidhur me peshkimin PPP.

⁸ Asgjë në këtë nen nuk interpretohet se prek kompetencën e subjekteve të listuara sipas instrumenteve përkatëse ndërkombëtare ose se u jep të drejta të reja subjekteve të listuara në marrjen e vendimeve lidhur me peshkimin PPP.

⁹ Asgjë në këtë nen nuk interpretohet se vonon ose ndikon në vlefshmërinë ose zbatueshmërinë e një vendimi të peshkimit PPP.

¹⁰ Për shembull, kjo mund të përfshijë mundësinë për të dialoguar ose për shkëmbimin e informacionit me shkrim, nëse kërkohet nga Shteti i flamurit ose Anëtari subvencionues.

¹¹ Ndërprerja e sanksioneve është siç parashikohet nga ligjet ose procedurat e autoritetit që ka marrë vendimin e përmendur në nenin 3.2.

Neni 4

Subvencionet lidhur me rezervat e mbipeshkimit

4.1 Asnjë Anëtar nuk jep ose mban subvencione për peshkimin ose aktivitetet e lidhura me peshkimin, në lidhje me një rezervë të mbipeshkimit.

4.2 Për qëllime të këtij neni, një rezervë peshku është e mbipeshkuar nëse pranohet si e mbipeshkuar nga Anëtari bregdetar nën juridiksionin e të cilit po kryhet peshkimi ose nga një RFMO/A përkatëse, në zonat dhe për speciet nën kompetencën e tij, bazuar në provat shkencore më të mira të disponueshme për të.

4.3 Pavarësisht nga neni 4.1, një Anëtar mund të japë ose të mbajë subvencionet e përmendura në nenin 4.1, nëse subvencione të tilla ose masa të tjera zbatohen për të rindërtuar rezervën në një nivel biologjikisht të qëndrueshëm.¹²

4.4 Për një periudhë 2-vjeçare nga data e hyrjes në fuqi të kësaj Marrëveshjeje, subvencionet e dhëna ose të mbajtura nga Anëtarët e vendeve në zhvillim, duke përfshirë Anëtarët e LDC-së, deri dhe brenda EEZ-së, përjashtohen nga veprimet e bazuara në nenet 4.1 dhe 10 të kësaj Marrëveshjeje.

Neni 5

Subvencionet e tjera

5.1 Asnjë Anëtar nuk duhet të japë ose të mbajë subvencione të ofruara për peshkimin ose aktivitetet e lidhura me peshkimin jashtë juridiksionit të një Anëtari bregdetar ose të një Joanëtari bregdetar dhe jashtë kompetencës së një RFMO/A përkatëse.

5.2 Anëtari duhet të tregojë kujdes të veçantë dhe të vetëpërmbahet si duhet kur jep subvencione për mjetet që nuk mbajnë flamurin e atij Anëtari.

5.3 Anëtari duhet të tregojë kujdes të veçantë dhe të vetëpërmbahet si duhet kur jep subvencione për peshkimin ose aktivitetet e lidhura me peshkimin, në lidhje me rezervat statusi i të cilave nuk dihet.

Neni 6

Dispozitat specifike për Anëtarët e LDC-së

Anëtari duhet të vetëpërmbahet si duhet lidhur me ngritjen e çështjeve që përfshijnë një Anëtar të LDC-së dhe zgjidhjet e shqyrtuara duhet të marrin parasysh situatën specifike të Anëtarit të LDC-së të përfshirë, nëse ka.

Neni 7

Asistenca teknike dhe ndërtimi i kapaciteteve

Asistenca teknike e synuar dhe asistenca për ngritjen e kapaciteteve për Anëtarët e vendeve në zhvillim, duke përfshirë Anëtarët e LDC-së, ofrohet për qëllimin e zbatimit të disiplinave sipas kësaj Marrëveshjeje. Në mbështetje të kësaj ndihme do të krijohet një mekanizëm financimi vullnetar i OBT-së, në bashkëpunim me organizatat ndërkombëtare përkatëse, si Organizata e Kombeve të Bashkuara për Ushqimin dhe Bujqësinë (FAO) dhe Fondi Ndërkombëtar për Zhvillimin e Bujqësisë. Kontributet e Anëtarëve të OBT-së për mekanizmin do të jenë ekskluzivisht mbi bazë vullnetare dhe nuk do të përdorin burime të rregullta buxhetore.

Neni 8

Njoftimi dhe transparenca

¹² Për qëllimin e këtij paragrafi, një nivel biologjikisht i qëndrueshëm është niveli i përcaktuar nga një Anëtar bregdetar që ka juridiksion mbi zonën ku zhvillohet peshkimi ose aktiviteti i lidhur me peshkimin, duke përdorur pika referimi si rendimenti maksimal i qëndrueshëm (MSY) ose pika të tjera referimi, në përpjesëtim me të dhënat e disponueshme për peshkimin ose nga një RFMO/A përkatëse, në zonat dhe për speciet nën kompetencën e tij.

8.1 Pa cenuar nenin 25 të Marrëveshjes SCM dhe për të forcuar dhe për të përmirësuar njoftimet për subvencionet e peshkimit dhe për të mundësuar një mbikëqyrje më të efektshme të zbatimit të angazhimeve të subvencioneve të peshkimit, çdo Anëtar:

a) jep informacionin e mëposhtëm si pjesë të njoftimit të tij të rregullt për subvencionet e peshkimit, sipas nenit 25 të Marrëveshjes SCM^{13, 14}: tipin ose llojin e aktivitetit të peshkimit për të cilin është dhënë subvencioni;

b) në masën që është e mundur, jep informacionin e mëposhtëm si pjesë të njoftimit të rregullt të subvencioneve të peshkimit, sipas nenit 25 të Marrëveshjes SCM^{13, 14}:

i. statusin e rezervave të peshkut në peshkimin për të cilin ofrohet subvencioni (p.sh. të mbipeshkuar, të peshkuar në mënyrë maksimale të qëndrueshme ose të nënpeshkuar) dhe pikat e referencës të përdorura, dhe nëse këto rezerva ndahen¹⁵ me ndonjë Anëtar tjetër ose menaxhohen nga një RFMO/A;

ii. masat e ruajtjes dhe të menaxhimit në funksionim, për rezervat përkatëse të peshkut;

iii. kapacitetin e flotës në peshkimin për të cilin është dhënë subvencionimi;

iv. emrin dhe numrin e identifikimit të mjetit lundrues ose mjeteve lundruese të peshkimit që përfitojnë nga subvencionimi; dhe

v. të dhënat e kapjes sipas specieve ose grupeve të specieve në peshkimin për të cilin është dhënë subvencionimi.¹⁶

8.2 Çdo Anëtar njofton Komitetin me shkrim çdo vit për një listë të mjeteve lundruese dhe operatorëve që ai ka vendosur se janë përfshirë në peshkimin PPP.

8.3 Çdo Anëtar, brenda një viti nga data e hyrjes në fuqi të kësaj Marrëveshjeje, informon Komitetin për masat ekzistuese ose të marra për të garantuar zbatimin dhe administrimin e kësaj Marrëveshjeje, duke përfshirë hapat e ndërmarrë për zbatimin e ndalimeve të përcaktuara në nenet 3, 4 dhe 5. Çdo Anëtar informon më pas menjëherë Komitetin për çdo ndryshim në këto masa dhe masat e reja të marra për zbatimin e ndalimeve të përcaktuara në nenin 3.

8.4 Çdo Anëtar, brenda një viti nga data e hyrjes në fuqi të kësaj Marrëveshjeje, i jep Komitetit një përshkrim të regjimit të tij të peshkimit, duke iu referuar ligjeve, rregulloreve dhe procedurave administrative të tij në lidhje me këtë Marrëveshje dhe informon menjëherë Komitetin për çdo modifikim pas kësaj. Anëtari mund të përmbushë këtë detyrim duke i ofruar Komitetit një lidhje elektronike të përditësuar në faqen e internetit të anëtarit ose në faqe tjetër zyrtare të përshtatshme të internetit që vendos këtë informacion.

8.5 Anëtari mund të kërkojë informacion shtesë nga Anëtari njoftues në lidhje me njoftimet dhe informacionin e dhënë sipas këtij neni. Anëtari njoftues i përgjigjet asaj kërkesë sa më shpejt të jetë e mundur, me shkrim dhe në mënyrë gjithëpërfshirëse. Nëse një Anëtar çmon se nuk është dhënë njoftim ose informacion sipas këtij neni, anëtari mund ta sjellë çështjen në vëmendje të këtij Anëtarit tjetër ose Komitetit.

8.6 Anëtarët i njoftojnë Komitetit me shkrim, me hyrjen në fuqi të kësaj Marrëveshjeje, çdo RFMO/A ku ata janë palë. Ky njoftim përbëhet, të paktën, nga teksti i instrumentit ligjor që krijon RFMO/A, zonën dhe speciet nën kompetencën e tij, informacionin mbi statusin e rezervave të peshkut të menaxhuar, përshkrimin e masave të ruajtjes dhe menaxhimit të tij, rregullat dhe procedurat që rregullojnë vendimet e tij lidhur me peshkimin PPP, dhe listat e përditësuara të mjeteve lundruese dhe/ose operatorëve që ka përcaktuar se kanë qenë të përfshirë në peshkimin PPP. Ky njoftim mund të paraqitet individualisht ose nga një grup

¹³ Për qëllimin e nenit 8.1 Anëtarët japin këtë informacion si shtesë e të gjithë informacionit të kërkuar sipas nenit 25 të Marrëveshjes SCM dhe siç përcaktohet në çdo pyetësor të përdorur nga Komiteti SCM, për shembull G/SCM/6/Rev.1.

¹⁴ Për Anëtarët e LDC-së dhe Anëtarët e vendeve në zhvillim, me një përqindje vjetore të vëllimit global të prodhimit të kapjes detare që nuk tejkalon vlerën 0.8 për qind, sipas të dhënave më të fundit të publikuara të FAO-s, siç qarkullojnë nga Sekretariati i OBT-së, njoftimi i informacionit shtesë në këtë nënparagraf mund të bëhet çdo katër vjet.

¹⁵ Termi “rezerva të përbashkëta” u referohet rezervave që zhvillohen brenda EEZ-ve të dy ose më shumë Anëtarëve bregdetarë, ose të dyve brenda ZEE-së dhe në një zonë përtej dhe ngjitur me të.

¹⁶ Për peshkimin me shumë specie, në vend të kësaj një Anëtar mund të ofrojë të dhëna të tjera përkatëse dhe të disponueshme për peshkimin.

Anëtarësh.¹⁷ Çdo ndryshim në këtë informacion i njoftohet menjëherë Komitetit. Sekretariati i Komitetit mban një listë të RFMO/as që njoftohet në përputhje me këtë nen.

8.7 Anëtarët pranojnë se njoftimi i një mase nuk cenon: a) statusin e tyre ligjor sipas GAT'T 1994, Marrëveshjes SCM ose kësaj Marrëveshjeje; b) efektet e masës sipas Marrëveshjes SCM; ose c) vetë natyrën e masës.

8.8 Asgjë në këtë nen nuk kërkon dhënien e informacionit konfidencial.

Neni 9

Angazhimet institucionale

9.1 Krijohet një Komitet për Subvencionet e Peshkimit, i përbërë nga përfaqësues nga secili prej Anëtarëve. Komiteti zgjedh kryetarin e tij dhe mbledhet jo më pak se dy herë në vit dhe ndryshe, siç parashikohet nga dispozitat përkatëse të kësaj Marrëveshjeje me kërkesë të çdo Anëtarit. Komiteti kryen përgjegjësitë që i janë caktuar sipas kësaj Marrëveshjeje ose nga Anëtarët, dhe u jep Anëtarëve mundësinë për t'u konsultuar për çdo çështje që lidhet me funksionimin e kësaj Marrëveshjeje ose përparimin e objektivave të saj. Sekretariati i OBT-së vepron si sekretariati i Komitetit.

9.2 Komisioni shqyrton të gjithë informacionin e dhënë, sipas neneve 3 dhe 8 dhe këtij neni, jo më pak se çdo dy vjet.

9.3 Komiteti rishikon çdo vit zbatimin dhe funksionimin e kësaj Marrëveshjeje, duke marrë parasysh objektivat e saj. Komiteti informon çdo vit Këshillin për Tregtinë e Mallrave për zhvillimet gjatë periudhës së mbuluar nga këto rishikime.

9.4 Jo më vonë se pesë vjet pas datës së hyrjes në fuqi të kësaj Marrëveshjeje dhe çdo tre vjet më pas, Komiteti rishikon funksionimin e kësaj Marrëveshjeje, me synimin për të identifikuar të gjitha modifikimet e nevojshme, për të përmirësuar funksionimin e kësaj Marrëveshjeje, duke marrë parasysh objektivat e saj. Kur është e nevojshme, Komiteti mund t'i paraqesë Këshillit për Tregtinë e Mallrave propozime për të ndryshuar tekstin e kësaj Marrëveshjeje, duke pasur parasysh, ndër të tjera, përvojën e fituar në zbatimin e saj.

9.5 Komiteti mban kontakte të ngushta me FAO-n dhe me organizata të tjera ndërkombëtare përkatëse në fushën e menaxhimit të peshkimit, duke përfshirë RFMO/As përkatëse.

Neni 10

Zgjidhja e mosmarrëveshjeve

10.1 Dispozitat e neneve XXII dhe XXIII të GAT'T 1994, siç janë shtjelluar dhe zbatuar nga Mirëkuptimi për Zgjidhjen e Mosmarrëveshjeve (DSU), zbatohen për konsultimet dhe zgjidhjen e mosmarrëveshjeve sipas kësaj Marrëveshjeje, përveç rasteve kur parashikohet ndryshe këtu.¹⁸

10.2 Pa cenuar paragrafin 1, dispozitat e nenit 4 të Marrëveshjes SCM¹⁹ zbatohen për konsultimet dhe zgjidhjen e mosmarrëveshjeve, sipas neneve 3, 4 dhe 5 të kësaj Marrëveshjeje.

Neni 11

Dispozitat përfundimtare

11.1 Përveç siç parashikohet në nenet 3 dhe 4, asgjë në këtë Marrëveshje nuk pengon një Anëtar që të japë një subvencion për ndihmë në rast fatkeqësie²⁰, me kusht që subvencioni të jetë:

a) i kufizuar për lehtësimin e një fatkeqësie të veçantë;

¹⁷ Ky detyrim mund të përmbushet duke ofruar një lidhje elektronike të përditësuar në faqen e internetit të Anëtarit njoftues ose në faqe tjetër zyrtare të përshtatshme të internetit që vendos këtë informacion.

¹⁸ Në paragrafët 1(b) dhe 1(c) të nenit XXIII të GAT'T 1994 dhe neni 26 i SCM-së nuk zbatohen për zgjidhjen e mosmarrëveshjeve sipas kësaj Marrëveshjeje.

¹⁹ Për qëllime të këtij neni, termi "subvencionim i ndaluar" në nenin 4 të Marrëveshjes SCM u referohet subvencioneve që i nënshtrohen ndalimit në nenin 3, nenin 4 ose nenin 5 të kësaj Marrëveshjeje.

²⁰ Për siguri më të madhe, kjo dispozitë nuk zbatohet për krizat ekonomike apo financiare.

b) i kufizuar në zonën gjeografike të prekur;
c) me kohë të kufizuar; dhe
d) në rastin e subvencioneve për rindërtim, të kufizuara në rivendosjen e peshkimit të prekur dhe/ose flotës së prekur në nivelin e tij para fatkeqësisë.

11.2 a) Kjo Marrëveshje, duke përfshirë çdo përfundim, rekomandim dhe vendim në lidhje me këtë Marrëveshje, nuk ka implikime ligjore në lidhje me pretendimet territoriale ose delimitimin e kufijve detarë.

b) Paneli i krijuar në zbatim të nenit 10 të kësaj Marrëveshjeje nuk jep asnjë përfundim në lidhje me ndonjë pretendim që do t'i kërkonte atij të bazonte përfundimet e tij mbi ndonjë pretendim territorial të pretenduar ose delimitim të kufijve detarë.²¹

11.3 Asgjë në këtë Marrëveshje nuk interpretohet ose zbatohet në një mënyrë që do të cenojë juridiksionin, të drejtat dhe detyrimet e Anëtarëve që rrjedhin nga e drejta ndërkombëtare, duke përfshirë të drejtën e detit.²²

11.4 Me përjashtim të rasteve kur parashikohet ndryshe, asgjë në këtë Marrëveshje nuk nënkupton se një Anëtar është i detyruar nga masat ose vendimet e, ose njeh ndonjë RFMO/As për të cilën ai nuk është palë ose jopalë bashkëpunuese.

11.5 Kjo Marrëveshje nuk modifikon ose anulon ndonjë të drejtë dhe detyrim, siç parashikohet nga Marrëveshja SCM.

Neni 12

Ndërprerja e marrëveshjes nëse nuk miratohen disiplina gjithëpërfshirëse

Nëse disiplinat gjithëpërfshirëse nuk miratohen brenda katër viteve nga hyrja në fuqi e kësaj Marrëveshjeje dhe nëse nuk vendoset ndryshe nga Këshilli i Përgjithshëm, kjo Marrëveshje ndërpritet menjëherë.

²¹ Ky kufizim zbatohet edhe për një arbitër të krijuar në përputhje me nenin 25 të Mirëkuptimit për Zgjidhjen e Mosmarrëveshjeve.

²² Përfshirë rregullat dhe procedurat e RFMO/As.

AGREEMENT ON FISHERIES SUBSIDIES

MINISTERIAL DECISION OF 17 JUNE 2022

The Ministerial Conference;

Having regard to paragraph 1 of Article X of the Marrakesh Agreement Establishing the World Trade Organization (the "WTO Agreement");

Recalling the mandate given to Members at the Eleventh WTO Ministerial Conference in 2017 in Buenos Aires that the next Ministerial Conference should adopt an agreement on comprehensive and effective disciplines that prohibits certain forms of fisheries subsidies that contribute to overcapacity and overfishing, and eliminates subsidies that contribute to IUU-fishing recognizing that appropriate and effective special and differential treatment for developing country Members and least developed country Members should be an integral part of these negotiations.

Decides as follows:

1. The Protocol amending the WTO Agreement attached to this Decision is hereby adopted and submitted to the Members for acceptance.
2. The Protocol shall hereby be open for acceptance by Members.
3. The Protocol shall enter into force in accordance with the provisions of paragraph 3 of Article X of the WTO Agreement.
4. Notwithstanding Article 9.4 of the Agreement on Fisheries Subsidies, the Negotiating Group on Rules shall continue negotiations based on the outstanding issues in documents WT/MIN(21)/W/5 and WT/MIN(22)/W/20 with a view to making recommendations to the Thirteenth WTO Ministerial Conference for additional provisions that would achieve a comprehensive agreement on fisheries subsidies, including through further disciplines on certain forms of fisheries subsidies that contribute to overcapacity and overfishing, recognizing that appropriate and effective special and differential treatment for developing country Members and least developed country Members should be an integral part of these negotiations.

ATTACHMENT

PROTOCOL AMENDING THE MARRAKESH AGREEMENT ESTABLISHING THE WORLD TRADE ORGANIZATION

AGREEMENT ON FISHERIES SUBSIDIES

Members of the World Trade Organization;

Having regard to the Decision of the Ministerial Conference in document WT/MIN(22)/33 – WT/L/1144 adopted pursuant to paragraph 1 of Article X of the Marrakesh Agreement Establishing the World Trade Organization ("the WTO Agreement");

Hereby agree as follows:

1. Annex 1A to the WTO Agreement shall, upon entry into force of this Protocol pursuant to paragraph 4, be amended by the insertion of the Agreement on Fisheries Subsidies, as set out in the Annex to this Protocol, to be placed after the Agreement on Subsidies and Countervailing Measures.
2. No reservations may be made in respect of any of the provisions of this Protocol.
3. This Protocol is hereby open for acceptance by Members.
4. This Protocol shall enter into force in accordance with paragraph 3 of Article X of the WTO Agreement.¹
5. This Protocol shall be deposited with the Director-General of the World Trade Organization who shall promptly furnish to each Member a certified copy thereof and a notification of each acceptance thereof pursuant to paragraph 3.
6. This Protocol shall be registered in accordance with the provisions of Article 102 of the Charter of the United Nations.

Done at Geneva this seventeenth day of June two thousand and twenty-two, in a single copy in the English, French and Spanish languages, each text being authentic.

¹ For the purposes of calculation of acceptances under Article X:3 of the WTO Agreement, an instrument of acceptance by the European Union for itself and in respect of its Member States shall be counted as acceptance by a number of Members equal to the number of Member States of the European Union which are Members to the WTO.

ANNEX

AGREEMENT ON FISHERIES SUBSIDIES

ARTICLE 1: SCOPE

This Agreement applies to subsidies, within the meaning of Article 1.1 of the Agreement on Subsidies and Countervailing Measures (SCM Agreement) that are specific within the meaning of Article 2 of that Agreement, to marine wild capture fishing and fishing related activities at sea.^{1, 2, 3}

ARTICLE 2: DEFINITIONS

For the purpose of this Agreement:

- (a) "fish" means all species of living marine resources, whether processed or not;
- (b) "fishing" means searching for, attracting, locating, catching, taking or harvesting fish or any activity which can reasonably be expected to result in the attracting, locating, catching, taking or harvesting of fish;
- (c) "fishing related activities" means any operation in support of, or in preparation for, fishing, including the landing, packaging, processing, transshipping or transporting of fish that have not been previously landed at a port, as well as the provisioning of personnel, fuel, gear and other supplies at sea;
- (d) "vessel" means any vessel, ship of another type or boat used for, equipped to be used for, or intended to be used for, fishing or fishing related activities;
- (e) "operator" means the owner of a vessel, or any person, who is in charge of or directs or controls the vessel.

¹ For greater certainty, aquaculture and inland fisheries are excluded from the scope of this Agreement.

² For greater certainty, government-to-government payments under fisheries access agreements shall not be deemed to be subsidies within the meaning of this Agreement.

³ For greater certainty, for the purposes of this Agreement, a subsidy shall be attributable to the Member conferring it, regardless of the flag or registry of any vessel involved or the nationality of the recipient.

ARTICLE 3: SUBSIDIES CONTRIBUTING TO ILLEGAL, UNREPORTED AND UNREGULATED FISHING⁴

3.1 No Member shall grant or maintain any subsidy to a vessel or operator⁵ engaged in illegal, unreported and unregulated (IUU) fishing or fishing related activities in support of IUU fishing.

3.2 For purposes of Article 3.1, a vessel or operator shall be considered to be engaged in IUU fishing if an affirmative determination thereof is made by any of the following^{6,7}:

- (a) a coastal Member, for activities in areas under its jurisdiction; or
 - (b) a flag State Member, for activities by vessels flying its flag; or
 - (c) a relevant Regional Fisheries Management Organization or Arrangement (RFMO/A), in accordance with the rules and procedures of the RFMO/A and relevant international law, including through the provision of timely notification and relevant information, in areas and for species under its competence.
- 3.3 (a) An affirmative determination⁸ under Article 3.2 refers to the final finding by a Member and/or the final listing by an RFMO/A that a vessel or operator has engaged in IUU fishing.
- (b) For purposes of Article 3.2(a), the prohibition under Article 3.1 shall apply where the determination by the coastal Member is based on relevant factual information and the coastal Member has provided to the flag State Member and, if known, the subsidizing Member, the following:
- (i) timely notification, through appropriate channels, that a vessel or operator has been temporarily detained pending further investigation for engagement in, or that the coastal Member has initiated an investigation for, IUU fishing including reference to any relevant factual information, applicable laws, regulations, administrative procedures, or other relevant measures;
 - (ii) an opportunity to exchange relevant information⁹ prior to a determination, so as to allow such information to be considered in the final determination. The coastal Member may specify the manner and time period in which such information exchange should be carried out; and
 - (iii) notification of the final determination, and of any sanctions applied, including, if applicable, their duration.

The coastal Member shall notify an affirmative determination to the Committee provided for in Article 9.1 (referred to in this Agreement as "the Committee").

⁴ "Illegal, unreported and unregulated (IUU) fishing" refers to activities set out in paragraph 3 of the *International Plan of Action to Prevent, Deter and Eliminate Illegal, Unreported and Unregulated Fishing* adopted by the UN Food and Agriculture Organization (FAO) in 2001.

⁵ For the purpose of Article 3, the term "operator" means the operator within the meaning of Article 2(e) at the time of the IUU fishing infraction. For greater certainty, the prohibition on granting or maintaining subsidies to operators engaged in IUU fishing applies to subsidies provided to fishing and fishing related activities at sea.

⁶ Nothing in this Article shall be interpreted to obligate Members to initiate IUU fishing investigations or make IUU fishing determinations.

⁷ Nothing in this Article shall be interpreted as affecting the competence of the listed entities under relevant international instruments or granting new rights to the listed entities in making IUU fishing determinations.

⁸ Nothing in this Article shall be interpreted to delay, or affect the validity or enforceability of, an IUU fishing determination.

⁹ For example, this may include an opportunity to dialogue or for written exchange of information if requested by the flag State or subsidizing Member.

3.4 The subsidizing Member shall take into account the nature, gravity, and repetition of IUU fishing committed by a vessel or operator when setting the duration of application of the prohibition in Article 3.1. The prohibition in Article 3.1 shall apply at least as long as the sanction¹⁰ resulting from the determination triggering the prohibition remains in force, or at least as long as the vessel or operator is listed by an RFMO/A, whichever is the longer.

3.5 The subsidizing Member shall notify the measures taken pursuant to Article 3.1 to the Committee in accordance with Article 8.3.

3.6 Where a port State Member notifies a subsidizing Member that it has clear grounds to believe that a vessel in one of its ports has engaged in IUU fishing, the subsidizing Member shall give due regard to the information received and take such actions in respect of its subsidies as it deems appropriate.

3.7 Each Member shall have laws, regulations and/or administrative procedures in place to ensure that subsidies referred to in Article 3.1, including such subsidies existing at the entry into force of this Agreement, are not granted or maintained.

3.8 For a period of 2 years from the date of entry into force of this Agreement, subsidies granted or maintained by developing country Members, including least-developed country (LDC) Members, up to and within the exclusive economic zone (EEZ) shall be exempt from actions based on Articles 3.1 and 10 of this Agreement.

ARTICLE 4: SUBSIDIES REGARDING OVERFISHED STOCKS

4.1 No Member shall grant or maintain subsidies for fishing or fishing related activities regarding an overfished stock.

4.2 For the purpose of this Article, a fish stock is overfished if it is recognized as overfished by the coastal Member under whose jurisdiction the fishing is taking place or by a relevant RFMO/A in areas and for species under its competence, based on best scientific evidence available to it.

4.3 Notwithstanding Article 4.1, a Member may grant or maintain subsidies referred to in Article 4.1 if such subsidies or other measures are implemented to rebuild the stock to a biologically sustainable level.¹¹

4.4 For a period of 2 years from the date of entry into force of this Agreement, subsidies granted or maintained by developing country Members, including LDC Members, up to and within the EEZ shall be exempt from actions based on Articles 4.1 and 10 of this Agreement.

ARTICLE 5: OTHER SUBSIDIES

5.1 No Member shall grant or maintain subsidies provided to fishing or fishing related activities outside of the jurisdiction of a coastal Member or a coastal non-Member and outside the competence of a relevant RFMO/A.

5.2 A Member shall take special care and exercise due restraint when granting subsidies to vessels not flying that Member's flag.

5.3 A Member shall take special care and exercise due restraint when granting subsidies to fishing or fishing related activities regarding stocks the status of which is unknown.

¹⁰ Termination of sanctions is as provided for under the laws or procedures of the authority having made the determination referred to in Article 3.2.

¹¹ For the purpose of this paragraph, a biologically sustainable level is the level determined by a coastal Member having jurisdiction over the area where the fishing or fishing related activity is taking place, using reference points such as maximum sustainable yield (MSY) or other reference points, commensurate with the data available for the fishery; or by a relevant RFMO/A in areas and for species under its competence.

ARTICLE 6: SPECIFIC PROVISIONS FOR LDC MEMBERS

A Member shall exercise due restraint in raising matters involving an LDC Member and solutions explored shall take into consideration the specific situation of the LDC Member involved, if any.

ARTICLE 7: TECHNICAL ASSISTANCE AND CAPACITY BUILDING

Targeted technical assistance and capacity building assistance to developing country Members, including LDC Members, shall be provided for the purpose of implementation of the disciplines under this Agreement. In support of this assistance, a voluntary WTO funding mechanism shall be established in cooperation with relevant international organizations such as the Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO) and International Fund for Agricultural Development. The contributions of WTO Members to the mechanism shall be exclusively on a voluntary basis and shall not utilize regular budget resources.

ARTICLE 8: NOTIFICATION AND TRANSPARENCY

8.1 Without prejudice to Article 25 of the SCM Agreement and in order to strengthen and enhance notifications of fisheries subsidies, and to enable more effective surveillance of the implementation of fisheries subsidies commitments, each Member shall

- (a) provide the following information as part of its regular notification of fisheries subsidies under Article 25 of the SCM Agreement^{12,13}: type or kind of fishing activity for which the subsidy is provided;
- (b) to the extent possible, provide the following information as part of its regular notification of fisheries subsidies under Article 25 of the SCM Agreement^{12,13}:
 - (i) status of the fish stocks in the fishery for which the subsidy is provided (e.g. overfished, maximally sustainably fished, or underfished) and the reference points used, and whether such stocks are shared¹⁴ with any other Member or are managed by an RFMO/A;
 - (ii) conservation and management measures in place for the relevant fish stock;
 - (iii) fleet capacity in the fishery for which the subsidy is provided;
 - (iv) name and identification number of the fishing vessel or vessels benefitting from the subsidy; and
 - (v) catch data by species or group of species in the fishery for which the subsidy is provided.¹⁵

8.2 Each Member shall notify the Committee in writing on an annual basis of a list of vessels and operators that it has affirmatively determined as having been engaged in IUU fishing.

¹² For the purpose of Article 8.1, Members shall provide this information in addition to all the information required under Article 25 of the SCM Agreement and as stipulated in any questionnaire utilized by the SCM Committee, for example G/SCM/6/Rev.1.

¹³ For LDC Members, and developing country Members with an annual share of the global volume of marine capture production not exceeding 0.8 per cent as per the most recent published FAO data as circulated by the WTO Secretariat, the notification of the additional information in this subparagraph may be made every four years.

¹⁴ The term "shared stocks" refers to stocks that occur within the EEZs of two or more coastal Members, or both within the EEZ and in an area beyond and adjacent to it.

¹⁵ For multispecies fisheries, a Member instead may provide other relevant and available catch data.

8.3 Each Member shall, within one year of the date of entry into force of this Agreement, inform the Committee of measures in existence or taken to ensure the implementation and administration of this Agreement, including the steps taken to implement prohibitions set out in Articles 3, 4 and 5. Each Member shall also promptly inform the Committee of any changes to such measures thereafter, and new measures taken to implement the prohibitions set out in Article 3.

8.4 Each Member shall, within one year of the date of entry into force of this Agreement, provide to the Committee a description of its fisheries regime with references to its laws, regulations and administrative procedures relevant to this Agreement, and promptly inform the Committee of any modifications thereafter. A Member may meet this obligation by providing to the Committee an up-to-date electronic link to the Member's or other appropriate official web page that sets out this information.

8.5 A Member may request additional information from the notifying Member regarding the notifications and information provided under this Article. The notifying Member shall respond to that request as quickly as possible in writing and in a comprehensive manner. If a Member considers that a notification or information under this Article has not been provided, the Member may bring the matter to the attention of such other Member or to the Committee.

8.6 Members shall notify to the Committee in writing, upon entry into force of this Agreement, any RFMO/A to which they are parties. This notification shall consist of, at least, the text of the legal instrument instituting the RFMO/A, the area and species under its competence, the information on the status of the managed fish stocks, a description of its conservation and management measures, the rules and procedures governing its IUU fishing determinations, and the updated lists of vessels and/or operators that it has determined as having been engaged in IUU fishing. This notification may be presented either individually or by a group of Members.¹⁶ Any changes to this information shall be notified promptly to the Committee. The Secretariat to the Committee shall maintain a list of RFMO/As notified pursuant to this Article.

8.7 Members recognize that notification of a measure does not prejudice (a) its legal status under GATT 1994, the SCM Agreement, or this Agreement; (b) the effects of the measure under the SCM Agreement; or (c) the nature of the measure itself.

8.8 Nothing in this Article requires the provision of confidential information.

ARTICLE 9: INSTITUTIONAL ARRANGEMENTS

9.1 There is hereby established a Committee on Fisheries Subsidies composed of representatives from each of the Members. The Committee shall elect its own Chair and shall meet not less than twice a year and otherwise as envisaged by relevant provisions of this Agreement at the request of any Member. The Committee shall carry out responsibilities as assigned to it under this Agreement or by the Members and it shall afford Members the opportunity of consulting on any matter relating to the operation of this Agreement or the furtherance of its objectives. The WTO Secretariat shall act as the secretariat to the Committee.

9.2 The Committee shall examine all information provided pursuant to Articles 3 and 8 and this Article not less than every two years.

9.3 The Committee shall review annually the implementation and operation of this Agreement, taking into account the objectives thereof. The Committee shall inform annually the Council for Trade in Goods of developments during the period covered by such reviews.

¹⁶ This obligation can be met by providing an up-to-date electronic link to the notifying Member's or other appropriate official web page that sets out this information.

9.4 Not later than five years after the date of entry into force of this Agreement and every three years thereafter, the Committee shall review the operation of this Agreement with a view to identifying all necessary modifications to improve the operation of this Agreement, taking into account the objectives thereof. Where appropriate, the Committee may submit to the Council for Trade in Goods proposals to amend the text of this Agreement having regard, inter alia, to the experience gained in its implementation.

9.5 The Committee shall maintain close contact with the FAO and with other relevant international organizations in the field of the fisheries management, including relevant RFMO/As.

ARTICLE 10: DISPUTE SETTLEMENT

10.1 The provisions of Articles XXII and XXIII of the GATT 1994 as elaborated and applied by the Dispute Settlement Understanding (DSU) shall apply to consultations and the settlement of disputes under this Agreement, except as otherwise specifically provided herein.¹⁷

10.2 Without prejudice to paragraph 1, the provisions of Article 4 of the SCM Agreement¹⁸ shall apply to consultations and the settlement of disputes under Articles 3, 4 and 5 of this Agreement.

ARTICLE 11: FINAL PROVISIONS

11.1 Except as provided in Articles 3 and 4, nothing in this Agreement shall prevent a Member from granting a subsidy for disaster¹⁹ relief, provided that the subsidy is:

- (a) limited to the relief of a particular disaster;
- (b) limited to the affected geographic area;
- (c) time-limited; and
- (d) in the case of reconstruction subsidies, limited to restoring the affected fishery, and/or the affected fleet to its pre-disaster level.

11.2 (a) This Agreement, including any findings, recommendations, and awards with respect to this Agreement, shall have no legal implications regarding territorial claims or delimitation of maritime boundaries.

- (b) A panel established pursuant to Article 10 of this Agreement shall make no findings with respect to any claim that would require it to base its findings on any asserted territorial claims or delimitation of maritime boundaries.²⁰

11.3 Nothing in this Agreement shall be construed or applied in a manner which will prejudice the jurisdiction, rights and obligations of Members, arising under international law, including the law of the sea.²¹

11.4 Except as otherwise provided, nothing in this Agreement shall imply that a Member is bound by measures or decisions of, or recognizes, any RFMO/As of which it is not a party or a cooperating non-party.

¹⁷ Subparagraphs 1(b) and 1(c) of Article XXIII of the GATT 1994 and Article 26 of the DSU shall not apply to the settlement of disputes under this Agreement.

¹⁸ For purposes of this Article, the term "prohibited subsidy" in Article 4 of the SCM Agreement refers to subsidies subject to prohibition in Article 3, Article 4 or Article 5 of this Agreement.

¹⁹ For greater certainty, this provision does not apply to economic or financial crises.

²⁰ This limitation shall also apply to an arbitrator established pursuant to Article 25 of the Dispute Settlement Understanding.

²¹ Including rules and procedures of RFMO/As.

11.5 This Agreement does not modify or nullify any rights and obligations as provided by the SCM Agreement.

**ARTICLE 12: TERMINATION OF AGREEMENT IF COMPREHENSIVE DISCIPLINES
ARE NOT ADOPTED**

If comprehensive disciplines are not adopted within four years of the entry into force of this Agreement, and unless otherwise decided by the General Council, this Agreement shall stand immediately terminated.
